

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Το μέλλον του τουρισμού

Το (διασκευασμένο) κείμενο της Χρυσάνθης Λαΐου-Αντωνίου αντλήθηκε από τον ιστότοπο της εφημερίδας «Το Βήμα» (δημοσίευση: 01.09.1999, ανάκτηση: 31.12.2021).

Με τη σημερινή κινητικότητα των λαών ο τουρισμός αποκτά για την Ευρώπη μια νέα διάσταση, πέρα από το συμβατικό περιεχόμενό του ως πηγής εθνικού εισοδήματος για τις ελκυστικές τουριστικά χώρες και ως αγαθού ποιότητας ζωής για τους τουρίστες. Αποτελεί ευκαιρία προσέγγισης των κατοίκων, καθώς και των κοινωνιών που αναπτύσσονται στα πλαίσια της Ευρώπης με διαφορετικές πολιτισμικές και θρησκευτικές παραδόσεις.

Ο μαζικός συμβατικός τουρισμός στην Ευρώπη ήταν και είναι, στο μεγαλύτερο ποσοστό του, τουρισμός επίσκεψης μουσείων, μνημείων, ιστορικών χώρων, φαγητού και διασκέδασης (πολλές φορές κακής ποιότητας), χωρίς να δίνεται η ευκαιρία επικοινωνίας των επισκεπτών με τους κατοίκους της χώρας που επισκέπτονται. Στις μέρες μας, αρχίζει να γίνεται συνείδηση ότι η ανάπτυξη των ήπιων μορφών τουρισμού, ο τουρισμός στον αγροτικό χώρο και ιδιαίτερα ο αγροτουρισμός, που χαρακτηρίζεται από τον σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, είναι οι πλέον κατάλληλες μορφές τουρισμού που θα μπορούσαν να συμβάλουν: στην καλύτερη γνωριμία και επικοινωνία των κατοίκων της Ευρώπης που διευρύνεται και ανακατατάσσεται, στην καλύτερη γνωριμία και επαφή με τον φυσικό πλούτο της, στη συνειδητοποίηση ότι οι φυσικοί πόροι αυτής της ηπείρου πρέπει να προστατευθούν, όχι μόνο για τους σημερινούς κατοίκους, αλλά και για τις επόμενες γενιές, στη «διαπαιδαγώγηση» όλων των πολιτών στη διαφορετικότητα, είτε αυτή είναι πολιτισμική είτε θρησκευτική.

Σήμερα, αναδεικνύεται καθαρότερα η άποψη ότι ο «αγροτουρισμός» δεν πρέπει να συγχέεται με τον «αγροτικό τουρισμό» και τα «ενοικιαζόμενα δωμάτια». Και αυτό διότι ο αγροτουρισμός αναπτύσσεται μεν στον αγροτικό χώρο, μπορεί, όμως, να προσφέρεται από «κάθε μορφής επιχείρηση» και μάλιστα χωρίς «ειδικές ποιοτικές προδιαγραφές». Η αγροτουριστική παραγωγή αποτελεί τελικά ένα σύνολο ήπιων μορφών τουρισμού, οι οποίες έχουν σκοπό να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες και προσδοκίες των τουριστών που επιθυμούν να μετατραπούν, με αυξητική τάση, σε περιηγητές. Οι υπηρεσίες

αυτές σχετίζονται με: προσφορά καταλύματος, διατροφή, τοπικές πολιτιστικές δραστηριότητες, υπαίθριες δραστηριότητες, πληροφόρηση των περιηγητών και άλλες αναγκαίες υπηρεσίες.

Ο «αγροτικός τουρισμός» και ο «αγροτουρισμός» τα τελευταία 20 χρόνια συνιστούν για την Ευρώπη προσπάθεια να: συγκρατηθεί και αναχαιτισθεί η επιθετικότητα του «βιομηχανοποιημένου τουρισμού», ενταχθούν οι αγροτικές κοινωνίες σε έναν αναλογικότερο καταμερισμό του εθνικού τουριστικού εισοδήματος, εξασφαλίσουν οι αγρότες συμπληρωματικό εισόδημα, αναβιώσουν οι παραδοσιακοί οικισμοί, προταχθεί η πολιτιστική κληρονομιά στο τουριστικό αγαθό, μετατραπεί ο τουρίστας σε περιηγητή, οδοιπόρο και ταξιδιώτη, εξανθρωπιστούν οι σχέσεις του επισκέπτη με τους κατοίκους της χώρας, ευαισθητοποιηθούν όλοι στην αξία της φύσης και των πόρων της, ανεξάρτητα από εθνικότητα.

Ο τουρισμός γενικά, κυρίως, όμως, σε χώρες μικρές σαν την Ελλάδα, αποτελεί μια ανθρώπινη δραστηριότητα που εντάσσεται στις προσπάθειες οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Περιέχει, ωστόσο, πολλά στοιχεία αστάθειας ως προς τις σχέσεις ανθρώπου και περιβάλλοντος και περικλείει πολλούς κινδύνους. Αρκεί να θυμηθούμε ότι σε μικρές κοινωνίες (π.χ. νησιά) ο ανθρώπινος πληθυσμός στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου μπορεί και να δεκαπλασιαστεί, με όλα τα επακόλουθα αυτής της αύξησης για τους τοπικούς φυσικούς πόρους, τους ρυθμούς ζωής της συγκεκριμένης κοινότητας και τον πολιτισμό της. Σε αυτή την κλίμακα του κοινωνικού φαινομένου της απότομης πληθυσμιακής επίθεσης, η συμβατική λύση που δίνει ο βιομηχανοποιημένος τουρισμός είναι κατ' ανάγκη επιθετική. Μεγάλα ξενοδοχειακά συγκροτήματα βιάζουν πολλές φορές το περιβάλλον, ετοιμάζονται «πακέτα» για την καλύτερη «εκμετάλλευση» των τουριστών, παράγονται αγροτικά προϊόντα γεμάτα χημικά στοιχεία και προωθούνται κακότεχνα προϊόντα «δήθεν» λαϊκής τέχνης. Ο αγροτουρισμός στην Ελλάδα δεν έχει μακρά παράδοση, συγκρινόμενος με άλλες χώρες της ΕΕ, έχει, όμως, τη μικρή, αλλά αξιοπρόσεκτη ιστορία του, που διδάσκει πώς μπορεί να υλοποιηθεί και να πετύχει ένα πρόγραμμα αγροτουρισμού σε μια νέα περιοχή.

A3. Η συντάκτρια του κειμένου προτάσσει την αξία του αγροτουρισμού, ως εναλλακτικής μορφής τουρισμού έναντι του μαζικού, βιομηχανοποιημένου τουρισμού. Αξιοποιώντας τα στοιχεία που παρουσιάζει, σε άρθρο (200-250 λέξεων) που θα αναρτήσεις στην ιστοσελίδα του σχολείου σου, αναδεικνύεις τα αδιέξοδα του συμβατικού τουρισμού και την αναγκαιότητα της ανάπτυξης του αγροτουρισμού.

B. Λογοτεχνικό κείμενο**ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (1956 -)****Στριμωγμένη καρδιά (απόσπασμα)**

Το απόσπασμα από το διήγημα «Στριμωγμένη καρδιά» προέρχεται από το βιβλίο του Νίκου Παπανδρέου «Δέκα μύθοι και μια ιστορία» (εκδ. Καστανιώτη, 1995, σελ. 13).

Για να σου γνωρίσω την Ελλάδα, θα μοιραζόμουν μαζί σου μια ντομάτα στις αμμουδιές της Σκοπέλου, θα σου άνοιγα με το σουγιά μου έναν αχινό και θα σου πρόσφερα τα κατακόκκινα αυγά του, καθώς η αλμύρα θα τέντωνε την επιδερμίδα στις πλάτες μας. Θα αφηνόμασταν πάνω στα λευκά κύματα και το βράδυ θα μουσκέυαμε στο φως του φεγγαριού. Θα σου ξέραινα έναν αστερία και θα τον κρεμούσα στον τοίχο για να μυρίζει Αιγαίο το δωμάτιό σου, θα σου έδινα να ανασάνεις το άρωμα της λυγαριάς, του αμμόχορτου και της πιπερόριζας. Θα σου μάθαινα να παίζεις Μουντζούρη και Μακριά Γαϊδούρα και πώς να κάθεται στην αγκαλιά μιας φραγκοσυκιάς χωρίς να σε τρυπήσουν τ' αγκάθια της, θα ακούγαμε βυζαντινούς ύμνους στην εκκλησία και θα ρουφούσαμε το μέλι από την κηρήθρα.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Στο κείμενο γίνεται ιδιαίτερη μνεία σε δύο δημοφιλή παιχνίδια (: στον Μουντζούρη και στη Μακριά Γαϊδούρα), ως χαρακτηριστικά, για τον αφηγητή, γνωρίσματα της Ελλάδας. Πώς συνδέεται αυτή η αναφορά με τις υπόλοιπες εικόνες που συνθέτουν την αφήγησή του; Εσύ με ποια παιχνίδια έχεις συνδέσει παιδικές ή πιο πρόσφατες αναμνήσεις της ζωής σου;

ή

2. Αποφασίζεις να στείλεις επιστολή προς τον συγγραφέα, με την οποία μοιράζεσαι τις σκέψεις και τα συναισθήματα που σου προκάλεσε το παραπάνω απόσπασμα από το διήγημά του. Να συμπεριλάβεις στην επιστολή σου μια παράγραφο που να ξεκινά ως εξής: «Για να σας γνωρίσω τη δικιά μου Ελλάδα, ...».